

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

DEDEKTİFLER İZ PEŞİNDE: ALGAN SEZGİNTÜREDİ'NİN
POLİSİYE ROMANLARININ İNCELEMESİ

İrem Nur UĞURLU 19027029

Doç. Dr. Didem ARDALI BÜYÜKARMAN

ÖZET

Bu çalışma kapsamında Algan Sezgintüredi'nin iki dedektif olan Vedat ve Tefo'nun maceralarını konu alan polisiye roman serisi, Seval Şahin'in Cınai Meseleler'inde Viladimir Propp'un masal tekniğı esas alınarak hazırlanan Osmanlı-Türk polisiyesi biçimbilim yöntemine uyularak incelenmiştir.

İnceleme sırasında romanlar, 2000'ler sonrası polisiye roman olma özelliğı taşıması göz önünde bulundurularak değerlendirilmiştir.

İÇERİK

Algan Sezgintüredi'nin *Katilin Şeyi*, *Katilin Meselesi*, *Katilin Uşağı*, *Katilin Şahidi* ve *Maktulün Şansı* romanları, Seval Şahin'in *Cınai Meseleler* kitabında belirlenen Osmanlı- Türk polisiyesi inceleme tekniğine bağılı olarak dedektif ve katilin kimliğı, cinayetlerin soruşturma ve çözüm tekniğı, ipuçlarının tespiti gibi polisiye öğelerin bulunması amaçlanmıştır.

Elde edilen unsurlar neticesinde romanların polisiye roman niteliğine göre yeterliliğı sorgulanmıştır.

"Tıpkı Hamlet'in "Olmak ya da Olmamak"ı gibi belki katilin bütün meselesi buydu."

(*Katilin Meselesi*)

"Efendim, çakmak ışığında yarım yamalak görünen fena manzaranın ana unsuru bir kadındı. Saçı başı dağılmıştı ve üzerinde, göğüslerinin altına kadar sıyrılmış bir gömlek vardı. Kadının belden aşağısı ise çıplaktı. Çakmağın titrek ışığında, kasıklarında birtakım lekeler görür gibi oldum."

(*Katilin Şeyi*)

"Şimdi, sevgili okur, siz, siz olun, sakın tanımadığınız veya tanıdığınız ve cinayet işleyebileceğini bildiğiniz birinin arabasına, hele camları içini göstermiyorsa binmeyin. Binecekseniz öne, şoförün yanına oturmayın. Oturacaksanız önce arka koltukta başka birisi var mı, ona bakın. Ve varsa ve illa arabaya binmek zorundaysanız, arkadaki tipe öne geçmesini söyleyin. Yani yaptığım enayiliğı yapmayın, onu diyorum."

(*Katilin Uşağı*)

KAYNAKÇA

- Şahin, Seval. *Cınai Meseleler, Osmanlı-Türk Polisiye Edebiyatında Biçim ve İdeoloji (1884-1928)*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2017.
- Şahin, S., Büyükarman, D., Öztürk, B., Şahbenderoğlu, İ., Şahin, A..(2013). Türk Edebiyatında Polisiye Romanın Tarihsel Gelişimi.
- Sezgintüredi, Algan. *Katilin Şeyi*. İstanbul: April Yayıncılık, 2014